

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmayan suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

ESAS NO : 1982/323

KARAR NO : 1983/573

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : A.Yalkın Özerdem

O L A Y : 16-6-1970 gününde sanığın; Sendikalar Kanununu protesto amacıyla yapılan kanunsuz yürüyüşe katıldığı ve bağımsız Türkiye diye bağırdığı ileri sürülerek, eylemine uyan 171 sayılı kanunun 18.maddesine göre tecziyesi için, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca iddianame ile sıkıyönetim askeri mahkemesine kamu davası açılmıştır.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi: 17-9-1970 gününde, 1970/6-33 sayı ile; sıkıyönetimin kalkması ve sıkıyönetim mahkemelerinin görevinin son bulması nedeniyle görevsizlik kararı vermiştir.

Kadıköy Asliye Ceza Mahkemesi; 6-5-1971 gününde, 1970/1008, 1971/439 sayı ile; yeniden sıkıyönetim ilân edildiğinden, suç sıkıyönetim ilânını gerektiren fiillerden bulunduğundan, mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiştir.

Dosya yeniden İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'ne intikal etmiş (Dizi-102) yapılan yargılama sonunda; 20-12-1971 gününde, 1971/131-83 sayı ile; sanığın mahkumiyetine karar verilmiştir.

Kararı Askeri Savcıve sanık temyiz etmiş, Askeri Yargıtay 1.Dairesi; hükmü görev yönünden bozmuştur.(Dizi-135)

Bozmaya uyularak yapılan yargılama sonunda; İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi; 17-5-1972 gününde, 1972/91-54 sayı ile; atılı suçların, sıkıyönetim ilânını gerektiren fiillerden olmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Görev uyuşmazlığının çözümü ve gereği için dosya Askeri Yargıtay Başsavcılığı'na gönderilmiş, Uyuşmazlık Mahkemesi kurulana dek dosya Askeri Savcılıkta bekletilmiş, 4.Kolordu Komutanlığı nezdinde kurulu Askeri Savcılıkta toplanan bu tür dosyalar meyanında bu savcılığın, 5-4-1982 günlü, 1982/12 sayılı yazısı ile olumsuz görev uyuşmazlığının çözümlenmesi için dosya mahkememiz'e intikal etmiştir.

İNCELHME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı, 31-10-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganiöçlü ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Berhatoğlu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

...../.....

Daha önce ilân olunan sıkıyönetim döneminde işlenen suçlarla ilgili ve henüz sonuçlanmayan davaların, hangi yargı merciinde görüleceğinin tayininde; son sıkıyönetim ilân kararında yer alan ilân nedenlerinin ve halen yürürlükte olan 1402 sayılı yasa'nın görevle ilgili maddelerinin gözönünde bulundurulması suretiyle dava konusu olayın değerlendirilmesi gerekir.

İncelenen dosya içeriğine, atılı suçun niteliğine ve işleniş biçimine göre suç; sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmayıp, güncel suç niteliği taşımaktadır.

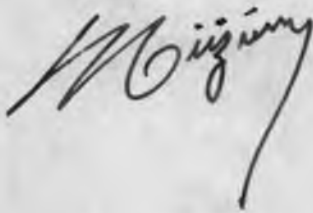
1402 sayılı yasa'nın 13.maddesine göre, bir suça sıkıyönetim askeri mahkemesi'nin bakabilmesi için suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunması gerekir.

Oysa suç; yukarıda belirtildiği gibi güncel nitelikte bir suç olup, son sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmadığından, davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Kadıköy Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Kadıköy Asliye Ceza Mahkemesi'nin 6-5-1971 günlü, 1970/1008, 1971/439 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 31-10-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

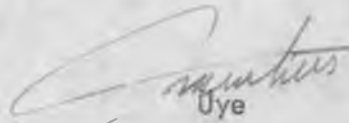
Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Necati Karakış

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Argon

14/11
S.Y.